

Adults' Micromachismo Reeducation

2020-01-HU01-KA204-078666

A transzneműség megélése Magyarországon

The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

1975 augusztusában születtem egy dél-magyarországi kisvárosban. Ebben az időben mifelénk minden hagyományos mintától eltérő szexuális beállítottság a társadalomban súlyos szégyennek számított, éppen ezért nyíltan nem is vállalta senki. Maga a jelenség, hogy például egy férfi a férfiakhoz vonzódott az csak a trágár beszédben, káromkodásként jelent meg. Nemi identitásról, a biológiai és lélekben megélt nem eltéréséről ebben az időben szó sem lehetett. Ez a jelenség nem volt ismeretes akkoriban. Ilyen volt a tágabb értelemben vett közeg, amibe születtem. Bár a szüleim művelt, érzékeny emberek voltak, azt gondolom, ez meghatározta a szűkebb családi közeget is.

Van egy emlékem 13-14 éves koromból. Reggel iskolába indultam, de még mielőtt kimentem volna a lakásból bementem anyukámhoz, hogy elköszönjek tőle. Édesanyám még az ágyban feküdt, akkoriban szerintem depressziós volt. Hozzá voltam szokva az ő lehangolt állapotához. Ezen a reggelen elmesélt nekem egy történetet ovis koromból. Nagyjából 5 éves voltam, mikor a szokásos kérdést tette fel, amit minden szülő feltesz a gyereknek, hogy mi szeretne lenni, ha majd felnőtt. Én akkor, öt évesen azt választottam, hogy kislány. Ez a történet akkor engem nagyon letaglózott. Emlékszem úgy álltam ott édesanyám ágya szélén, mint akit leforráztak. Nehéz szívvel indultam az iskolába. Általában véve ugyanis nem tudtam, hogy a szüleim mit tudnak rólam. Néha azt gondoltam, hogy tudnak rólam mindent, csak nem beszélünk róla, máskor meg azt, hogy semmit sem tudnak. Általában ez utóbbit tartottam valószínűbbnek. Rejtegettem magamban legmélyebb vágyamat, melyet szégyelltem, és leszámítva ezt a korai próbálkozásomat nem mertem róla beszélni senkinek.

Nekem az volt a tapasztalatom, hogy nem jó egyedül maradni a titkaimmal. Úgy érzem ez engem megbetegített, de legalábbis hátráltatta személyiségem fejlődését. A másik nagy tapasztalatom az volt, hogy kezdetben bármennyire is szerettem volna, nem tudtam változtatni azon, hogy transznemű vagyok. A továbbiakban ebbéli tapasztalataimat szeretném megosztani. Ehhez azonban vissza kell térnem fiatalabb éveimre.

A gimnázium második osztályát kezdtem, amikor egy régi barátom felkarolt, és azt mondta menjek el velük bátran, iszunk párat. Nem kell elmagányosodni. Bár picit féltem, hogy az ital hatására többet fogok beszélni magamról, mint szabadna, mégis elmentem velük szórakozni, mert addigra már tényleg elmagányosodtam. Hamar kiderült, hogy titkomat részegen is meg tudom tartani, ugyanakkor az ital valósággal felszabadított. Innentől kezdve már nem voltam egyedül, és amikor a barátaimmal lógtam, magam is elhittem, hogy változhatom, és én is lehetek olyan, mint ők. Plusz addig is úgy éreztem, hogy valahová, valakikhez tartozom. Jelenlétükben picit elfeledkeztem gondjaimról, sokat nevtünk, és kezdetben az italhoz is csak alkalmanként nyúltunk. Igaz, annak mindig berúgás volt a célja, és az is lett a vége.

Huzamosabb időre azonban sosem tudtam megfeledkezni önmagamról. Kezdetben talán eltelt néhány nap is, hogy ne vágytam volna nőnek lenni, de ennél hosszabb időre sosem hagyott békén önmagamnak ez a része. Ez a kettős élet bennem feloldhatatlannak tűnt. Nem tudtam vele mit kezdeni. Mint valami árnyék, mindig velem volt.

15 éves koromban aztán bekövetkezett az, ami csak idő kérdése volt, hogy mikor történik meg. Anyámék megtalálták titkos rejtekemet a szobában, ami tele volt női holmival. Nem lehetett megmagyarázni. Vittek a gyermekpszichiátriára, ahol unalmas pszichológiai tesztekkel kellett kitöltenem. Utáltam oda járni. Nem szerettem magamat, nem szerettem a pszichiátert, szerintem én sem voltam neki túl szimpatikus. Ahogy visszaemlékszem azt mondták nekem, hogy homoszexuális vagyok, és

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

ezen ne akarjak változtatni, mert nem lehet. Én egyiket sem bírtam elfogadni. Nem emlékszem, mikor és hogyan ért véget, mivel zárult az ottani kezelésem. Úgy emlékszem, hogy a szüleim végül megnyugodtak, én meg csináltam amit tudtam. Csak óvatosabban.

18 éves koromban aztán az egyik szórakozóhelyen egy csinos lány leszóltott. Mondta, szeretne velem járni. Egész testemben átremegtem, kellemes bizsergető érzés fogott el. Nagyon aranyos lány volt. Én persze igent mondtam, úgy éreztem, hogy az ő segítségével meg tudok változni. Azonban ezt is titokban gondoltam megtenni. Neki erről nem kell tudni. Különben is még az is lehet, hogy az ő hatására már az elején megváltozom, minek hát ezzel traktálni őt. Megmagyaráztam magamnak ezt a tisztességtelenséget, mi több majdnem a kapcsolatunk végéig hallgattam erről. Egész idő alatt próbálkoztam változni, de nem ment, sőt egyre rosszabb voltam az ágyban. Végül szakított velem, a kapcsolat úgy másfél év múlva véget ért. Rettenetesen összetörtem. Egyrészt azért mert csődöt mondtam abban, hogy meg tudok változni, másrészt az is fájt, hogy elvesztettem őt. És persze szembe találtam magam régi félelmemmel, a magánnyal.

Fájdalmam csillapítására megnőtt az alkoholfogyasztásom, amit a környezetem ebben az időben tolerált. 20 éves voltam ekkor, de még mindig nem tudtam beismerni magamnak, hogy ebből nincs olyan kiút, ahogy azt én korábban elterveztem, de már egyre kevésbé hittem benne. Volt még ugyan néhány „kalandom” a nők terén, de ezek csak halvány próbálkozások voltak arra, hogy megváltoztassam a megváltoztathatatlant. A kudarcok hatására az életkedvem elment. Megölni magamat nem voltam elég bátor, úgy döntöttem, hogy iszom, amíg bírom. Addig se fáj. A barátaim szép lassan megértették, hogy velem valami nagyon nem stimmel, de alapvetően jó szándékú emberek lévén nem bántottak. Tehetetlenül nézték a depressziómat.

3

28 éves koromban aztán igazán összetörtem. Egy januári szombat hajnalon történt. Az előszobába lépve leültem a kőre és nagyon sírtam. Addigra már hála Istennek és a családi örökségnek saját lakásom volt. Azon a hajnalon valami történt velem. Ott és akkor elhatároztam, hogy erre a kérdésre választ fogok találni. Egy évet adtam magamnak erre. Ez az elhatározásom és a kitűzött reális határidő azon a hajnalon megnyugvást hozott.

Már nehéz visszaemlékezni, hogy telt ez az évem. Azt tudom, hogy néhány hónapig ugyanúgy ment minden, mint korábban. Ekkora már tudtam arról, hogy léteznek transzneműek, akiket ekkor még a transzsexuálisnak mondtak. De azt még mindig nem tudtam, vagy nem voltam benne biztos, hogy én az vagyok-e. Ugyanakkor nyitottabb lettem nagyjából mindenre. Az év tavaszán például egy barátommal beiratkoztunk Reiki tanfolyamra. Aztán nyáron – egy átmulatott fesztivál után, melyből alig emlékszem valamire – megszületett bennem az elhatározás. Eldöntöttem, hogy felvállalom magam, vagyis ha én egyszer nőnek tartom magamat, akkor legyek is az. Elég volt ebből a kettős életből. Tudtam, hogy olyan útra lépek, amit nem tudok titokban tartani, hiszen előbb vagy utóbb, de a környezetem számára nyilvánvaló lesz, ki is vagyok valójában. De már ez sem zavart. Emlékszem még el is mosolyodtam magamban, hogy ebből bizony nagy cirkusz lesz. És sikáltam tovább a szőnyeget, takarítottam a lakást, amit néhány nappal azelőtt elkezdtem. Igen azon a héten egészen péntekig alig mozdultam ki otthonról. Még csak rá se gyűjtöttem, inni egyáltalán nem ittam. Arra is gondoltam, hogy ha majd néhány év múlva elérem a célot, inni sem fogok már, mert a nők nem isznak. Egyszerre meg fog oldódni minden gondom. Mikor egy hét után kimozdultam otthonról és találkoztam a barátaimmal, meg is kérdezték tőlem, mi az oka, hogy ilyen boldog vagyok. Már rég nem láttak ilyen derűsnek. Nem árultam el nekik. Akkor még nem.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

A következő négy év a változásról szólt. Elkezdtem járni ezt az utat: szőrtelenítő kezelésekre jártam, amihez nem kellett orvosi engedély, és elindultam a pszichiátriai vonalon is, hogy a névváltozást megtehessem. A pszichológussal annak idején alaposan átrágtunk minden eshetőséget a nem-átalakító műtéttel kapcsolatban. Egy időben az is felvetődött bennem, hogy nem esek majd át ilyen visszafordíthatatlan beavatkozáson. Mikor a gyógyszerekről le kellett mondanom, ezt a lehetőséget végleg elvettem, de erről majd később. Tény, hogy sehogy sem akartam fiú lenni! Egy picit sem.

Lassan elkezdtem megnyílni a környezetem felé: beszéltem magamról azoknak, akikben tudtam, hogy megbízhatok. Persze mindig volt bennem egy félsz attól, hogy elutasítanak, de az elhatározásom ekkora már szilárd volt. A fogadtatások sokszor olyan kedvezőek voltak, amikre nem is számítottam. Egyik barátom ezt mondta: „Csak ennyi? Én meg már azt hittem agydaganatod van! Na erre igyunk!” És hozott egy rövidet meg egy sört. Egy másik barátom, picit később, mikor már a műtét előtt voltam, ezt kérdezte: „Juli, biztos, hogy ez a megoldás?” A szavaiból az őszinte aggodalom érződött. Elmondhatom, hogy sok jó ember vett és vesz körül mind a mai napig. A legnehezebb feladatomban magam legyőzése volt.

Ebben az időben sok nehézségem volt. Az első alkalommal visszautasították kérelmemet a nevem megváltoztatására. Teljesen össze voltam törve ekkor. Hamarosan összeszedtem magamat és elhatároztam, hogy nem adom fel és tovább csinálom. Rá egy évre újra beadtam a kérelmemet a belügyminisztériumhoz, és ekkor már elfogadták. Boldog voltam. Végre papíron is nő vagyok! Nagyon fontos, hogy Magyarországon ebben az időben a születési nevemet is átírták. Ma már ez sajnos nem így van. Mélyen átérzem a sorstársaim fájdalmát, akik ma járják ezt az utat Magyarországon.

Szóval megváltoztattam a nevem, és külsőleg is sokat változtattam. Elkezdtem endokrinológiai szakrendelésre járni, ahol mindig rengeteget kellett várnom. Türelmesen végigültem azokat a hosszú órákat Budapesten, és vártam, hogy a gyógyszerek tovább segítenek ezen az úton. Sajnos nem így történt. A gyógyszerek hatására olykor hirtelen és váratlanul tört rám a hasmenés, megalázó helyzetekbe kerültem. Talán nem a megfelelő orvoshoz jártam, vagy az én szervezetem nem bírta, az is lehet, hogy a továbbra is olykor nagy mennyiségben fogyasztott alkohol hatására történt mindez, de a lényeg, hogy abba kellett hagynom a hormonkészítmények szedését. Ezzel együtt elkezdtem orvosok után nézni. Akit elsőre találtam itt Magyarországon, komoly embernek tűnt. Budapesten élt, és igen szép otthona volt. Több hónapnyi közös előkészítő munka, orvosi vizsgálatok után végül szó nélkül kihátrált, annak ellenére, hogy én mindent megtettem, amit kért tőlem.

Ekkor, emlékszem, teljesen tehetetlennek érzetem magam. Padlón voltam, nem tudtam, hogyan lesz tovább. Mindent megtettem. Vagy talán mégsem? Ebben az időben már volt internetem és egy a témával foglalkozó oldalon olvastam arról a híres szerb orvosról, akit én addig meg sem mertem keresni. Úgy voltam vele, hogy nekem hozzá biztosan nem sikerül eljutni, vagy ha igen, akkor nagyon sok pénzt kér, ami nekem úgyszólván. Ebben a helyzetben azonban nem volt mit vesztenem, így hát megkerestem őt az interneten. Írtam neki egy levelet.

Az orvos (dr. Sava Perovic) hamarosan válaszolt a levelemre. Az események innentől kezdve felgyorsultak. Leutaztam vonattal Belgrádba, ahol megvizsgált. Egy magyar nemzetiségű lány (Csilla) volt

az asszisztense, aki tolmácsolt, mert én nem beszélek angolul. A doki megkérdezte, szedek-e valamilyen hormonkészítményt. Mondtam, hogy sajnós nem, mert abba kellett hagynom. Azt mondta, ez jó, mert ha szednék, akkor nem tudna megoperálni. Mikor megkérdeztem mennyit kér, és kiderült, hogy van rá pénzem, a torkomban dobogott a szívem. Mikor megkérdezte, mikor szeretnék jönni, azt mondtam, hogy a jövő héten. Mosolygott és azt mondta, legyen inkább két hét múlva! 2007 április 16-án újjászülettem.

Kimondhatatlanul hálás vagyok a dokinak, Csillának, a belgrádi Clinica Perfecta dolgozóinak, hogy ezt a csodát megélhettem! És persze mindenkinek, aki hozzásegített, ehhez a végkifejlethez: a pszichológusomnak, a barátaimnak, édesapámnak, aki végig mellettem volt. Talán soha életemben nem voltam olyan boldog, mint abban az évben, mikor ezen a beavatkozáson átestem.

A transzneműségemre ma úgy tekintek, mint ami az én szerves részem. Nem hasonlítgatom magam más nőkhöz, akik biológiailag is nőnek születtek. Nekem ez azért is fontos, mert a műtéti beavatkozás nem ír felül mindent. Például a hangom továbbra is mély, a csontozatom is másabb, mint egy „született nőnek”, de nincs ezzel baj, ha elfogadom magam annak, aki vagyok. Az operáció megnyitotta az utat a teljes élet felé. Szeretek strandra járni, fürdeni a közeli horgásztóban, Balatonban. Öltözködni az évszaknak megfelelően. Hol lazán, hol csinosabban, hol lazábban, mikor milyen hangulatom van. Végre önmagam lehetek.

Fontosnak tartom még elmondani, hogy mire úgymond célba értem, az alkoholbetegségem már régen túlnőtt rajtam. Ezt elég nehéz volt beismernem, de 2010-ben végre sikerült, és azóta ma már minden napomat józanul töltöm.

Köszönettel:
Júlia